

Hétfői**FRISS ÚJSÁG****Független politikai, közgazdasági és társadalmi havifolyóirat**Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Col. Jacobini (v. Várdomb u.) 13.Felelős szerkesztő és kiadó:
Joláthy B. ZoltánElőfizetési árak:
Romániában egy évre 200 Lei
Csehszlovákiában egy évre 90 cK.**Pehely és vattapaplan**
legpontosabban és legmoder-
nebbül készül**M. Weil**paplan műhelyben P. Bratianu 7.
és Bul. Basarabilor (Battyányi-
u.) 5 sz. üzlethelyiségben.**Máramaros**

mindenkor eleven cáfolata volt a kuzista profeciáknak. Ezt a megyét a legsűrűbben zsidók lakják, de itt még soha sem volt surlódás a megye román és zsidó lakossága között. Máramaros zsidó tömegei paraszti sorban élnek, nehéz testi munkát végeznek épenugy, mint a hegyvidéki földművelők, pásztorok, famunkások és fuvarosok, — azok sovány máléknyerét is fogyasztják, de ezt is csak akkor, ha jut belőle. És mégis!... Erre a szegény, munkás és kiuszorázott zsidóságra uszították rá a kuzisták a falvak szenvedélyeit. Sikerült elvakítani a parasztokat, hogy a velük együtt eddig békességben nyomorgó embertársaiknak ártsanak. Lelkiismeretlen agitátorok az eddigiek szerint félre vezették őket és a zsidókat minden ok és logika ellenére dobták oda szabad prédálul azok, akik gyűlölködés helyett szeretetre, gunyolódás helyett megértésre, könnyfakasztás helyett mosoly derítésre lettek volna hivatottak. És vajjon: miért?... Hiszen a világ lényege az élet és az emberiség: a jó s a rossz!... Csak a lét küzdelme, az örök törtéte az, ami lárvát borított a szívekre, a nyomoruság, amely elhitették, hogy ennek oka az ugyanugy nyomorgó zsidóságnál keresendő. A most folyó nagy per fogja igazolni, hogy az egymástól elszakított embertestvérek egymásfelé igyekvő karjai és szívei soha nem ve-

temedtek volna olyan cselekedetekre, ha közöttük a mételevél magvát el nem hintik. Ennek az okatlan és féktelen antiszemitizmusnak a problémája ma már a pártatlan igazságszolgáltatás kezébe van bocsátva.

Mi erősen bizunk benne, hogy az igazságszolgáltatási fórum példát állít majd az antiszemitizmus letörésére, amely az állam érdekeit is veszélyeztetve megmutatta gyászos következményeit Máramarosban — Borsán!...

Ezer esztendőse tót-magyar testvériséget akarnak megbontani a csehek

Az igazság a magyarság oldalán van — állapítja meg Szűllő Géza
Csehszlovák magyar képviselő,
aki a revíziót követeli

Kassáról jelentik: A magyar keresztény-szocialista párt kerületi gyűlést rendezett, amelyen Szűllő Géza hatalmas beszédet mondott. Megállapította, hogy a magyar kisebbség részére szerződésileg biztosított politikai és kulturális szabadságot alig bizonyos ezrelékben adták meg. Ezekért a jogokért folytatott harcokban mindent mondhatnak rá, csak azt nem, hogy nem vagyunk becsületesek és önzetlenek. Ezer esztendőig testvér volt a magyar, tót, német és ruszin. Az utóbbi időben egyesek a visszavonás magvait akarták elhinteni sorainkban. De mi

nem hagyjuk eltántorítani magunkat. ezért kötött a keresztényszocialista párt is szoros fegyverbarátságot a magyar nemzeti párttal és együtt halad a tótokkal, németekkel, ruszinnal Szlovénia autonómiájának kivívásáért. — A kormány állandóan a békeszerződések megváltoztathatatlanságát hangsúlyozta és rögtön tüzet kiabál, ha valaki felveti a revízió kérdését. Pedig nemrégiben maga Masaryk elnök is elismerte a revízió lehetőségét. Az igazság a mi oldalunkon van — fejezte be Szűllő beszédét — és egyszerűen ezért győznie kell.

Duca, Mosoiu és a két öreg

— Politikai tükör. —

(Szatmár. nov. 17.) DUCA volt liberális belügyminiszter a napokban tartott kolozsvári liberális kongresszuson arról beszélt, hogy a kisebbségeknek nem a nemzetek ligájához, hanem a román lelkiismeret ligájához kellett volna fordulnia panaszaikkal. Azt is mondotta a felejthetetlen emlékü volt belügyminiszter, hogy a liberálisok készek baráti kezet nyujta-

ni a kisebbségeknek és készek a kisebbségi problémát testvériségben megoldani. A volt belügyminiszter szavai nem kelthetnek hatást a százszor csaldott, becsapott, fizikailag szellemileg kizsákmányolt magyar kisebbség lelkében. Ismerjük már a román lelkiismeret ligáját, amely ugyan ujnak számított a korteszavak bombasztó tömegében, de jól tudjuk, hogy

Vajjon

Dénés Sándor még meddig fog demuncálni

ellenünk, hogy nemtelen bosszúját kitöltse?...

nem egyéb szappanbuboréknál. Ami pedig a Ducák baráti kezét és testvéri jobbát illeti, hát erre vonatkozólag ki kell jelentünk, hogy nem óhajtuk a testvériséget, volt részünk belőle.

MOSOIU, a hódító tábornok is felszólalt a nagygyűlésen, ő valamivel már őszintébben beszélt rólunk, mint Duca. Beszédében minduntalan szűrt egyet a magyarokba. Nem resztele szájára venni az erdélyi nyugdíjasok ügyét sem, ádáz dühvel támadta Boila Romulust, amiért nyugdíjat mert adni az esküt nem tett és tizenkét év óta éhez, nyomorgó magyar köztisztviselőknak. Mosoiu beszédének legalább megvan az érdeme, hogyha embertelen és támadó is, de legalább őszinte, nem úgy mint Duca, aki a Meduza arcú liberális párt szebbik arcát ragyogtatja a kisebbségi áldozat felé, amikor szavazatra van szükség, de megmutatja undorító rút arcát, amikor hatalomra jut. Es ezek az urak mernek beszélni a román lelkiismeret ligájáról és a sóhivatalról.

A KÉT ÖREG: Bratianu Vintila és Angheliescu, az előbbi mint pénzügyi rögeszmés, az utóbbi mint a kisebbségi tanuló ifjúság feneketlen gyomru ordasa ismerős a publikum előtt. Ők is szerepelnek Kolozsváron, de nagyon gyengén. Vintila alig bírta felolvasni beszédét, reszketett, remegett, meglátszott rajta, hogy már öreg, idegbeteg és tehetetlen. Angheliescu hasonlóképpen nagyon betegesen és öregesen debutált a gyűlésen. Az egybegyűltek megállapították, hogy a két rosszindulatú Donquijotte már nagyon megvénült és ideje volna, hogy szélmalom harca után visszavonuljanak a tobozói Dulcinea oldala mellé...

Tűzkár után

teljesen újjá szervezett és átalakított üzletünkben
hihetetlen olcsó árakon
szerezheti be szükségleteit a
Textilházban.
Klein & Co. Deák-tér 21.

Lukácsovits

Alapítottát: 1891.

**Kék-karton, kelme-
festő és vegytisztító
vállalata****Satu-Mare**

Str. Jacobini (v. Várdomb u.) 21

Az utadó fizetésnél ajánlatos utánanézni, hogy a kereseti adó csökkentésének megfelelően leirtak-e belőle?

(Szatmár, nov. 18) Az ugynevezett utadót július hóban hozták be és ezt az új fajta adónemet a kereseti adóhoz arányítva rótták ki. Szeptember hóban aztán átvették az új kiróvás alapján a csökkentett, vagy felemelt kereseti adókat. Már most, ahol csökkentés állott be az előbbihez viszonyítva, ott az utadónál is le kellett volna az összegből írni. Ehelyett azonban az tör-

tént, hogy az utadó leírás ma sem történt meg és így sokan a régi alapon fizetik az adóhivatalban az utadójukat. Az adózó közönségnek tehát fontos érdeke, hogy az utadó fizetésénél meggyőződést szerezzen, hogy megtörtént-e a leírás, mert amennyiben ez nem következett be, úgy az tekintélyes többlet-fizetést jelent az adózóra nézve.

Sulyos zavargások egy regáti községben.

Bukarestből jelentik: Dismana Mehedinți megyei községben sulyos zavargások voltak tegnap A faluban mintegy 200 főnyi tömeg, közöttük számos hadirokkant, az Ocolul Silvic elé vonult és annak vezetőjét megakarta lincselni. Az Ocolul Silvic vezetője a lehető legkíméletlenebb módon bánt el az erdőbirtokosság tagjaival és az elkésereedett emberek végül ön-

hatalmulag akartak bíraskodni a velük szemben állandóan hatalmát fitogtató tisztviselővel szemben. A megrémült erdőfelügyelő telefonon kért segítséget a csendőrségtől és a kiérkezett karhatalom csak hosszú időn múltán bírta megfékezni a felháborodott tömeget, amely mindenáron az erdőfelügyelő vérére szomjazott. A zavargások ügyében megindult a vizsgálat.

Román lapszemle.

Az Univer sul „A revíziós politika veszedelmei” címen Mussolini legutóbb elhangzott kijelentéseivel kapcsolatban R. Seisanu tollából hosszabb cikket közöl. Akik mindenáron a revíziót akarják — írja többek között — úgy érvelnek, hogy igazságtalanságokat, és hibákat szándékoznak kiigazítani, hogy Európában szilárd alapokra helyezték a békét. Mik azok az igazságtalanságok — teszi fel a kérdést R. Seisanu a továbbiak során —, amiket a békeszerződések revíziójával most helyesbíteni óhajtanak? A németek szerint igazságtalanság, hogy Keletporoszországot és Sziléziát a lengyelek bírják a végzetes tévedés, hogy Dancigot szabad kikötő várossá tették, mikor Németországnak nagyobb szüksége van rá, mint szomszédainak. A németek igazságtalanságnak tekintik, hogy Alascát és Lorenei-t franciák bírják. Szükségesnek látják Ausztriának a német birodalomba való bekebelezését és a Csehszlovákiához és Olaszországhoz tartozó németlakta vidékek csatolását. A magyarok szerint égbekiáltó igazságtalanság, hogy országukat a mai határok szerint megcsönkítették.

Fiatal párokat érdekl.

Megérkeztek az új divatu gyermek-kocsi. Árak az eddigieknél olcsóbbak. Szébbnél-szebb kivitelben kaphatók. **H. e. r. r. m. a. n. n. á. l.**

Minden tartományt visszakövetelnek, amit a békekötés előtt birtak s ami ma Csehszlovákiához, Romániához, Jugoszláviához, Ausztriához és Olaszországhoz tartozik. — Magyarországra a Mussolinival való jóbarátság ellenére is azon van, hogy utat nyerjen az Adriához. A bulgárok szerint velük is nagy igazságtalanság történt, midőn országuk mai határait megállapították. A neuilli békeszerződés revízióját követelik és követelik a román Dobrudzsát, a szerb Macedoniát és az egész Tráciát. Lehetetlen elképzelni, hogy hasonló revíziót háboru nélkül, békes uton meg lehessen valósítani. A békeszerződés revíziója óriási katasztrófát jelentene Európa számára, éppen ezért — fejezi be cikkét R. Seisanu — össze kellene tartaniok a győző államoknak, hogy megvédjék a békeszerződést és semmiképpen sem volna szabad támogatniok a revíziós törekvést országokat.

A V i i t o r u l budapesti jelentések nyomán olyan hírekről számol be, melyek szerint Zita exkirálynő Ottó kisé.

retében az elmúlt hét szombatján megfordult volna Mikos János gróf, szombathelyi püspök palotájában. Mikos püspökről köz tudomásu, hogy egyik vezetője a magyar király-

párti törekvéseknek. E hírek a bécsi puccstervek leleplezésével egyidejűleg kerültek forgalomba... Ugyanezt közli a Cu-vantul, Dreptatea és a L'Independance Roumanie is.

Megérkezett a rómi-rendelet

A kolozsvári monopol-raktárban lehet új rómi-köveket vásárolni. — Egy garnitúra ára ezer lej, havi adója négyszáz lej.

(Er. tud.) A rómi-kövek használatát körül hónapok óta húzódozó bizonytalanságnak a sok intervenciók után véget vetettek. A monopolügyek vezetősége kiadta az új kövek forgalomba hozataláról szóló rendeletét, amelyben közli, hogy az új kövek hol és milyen feltételek mellett szerezhetők be és milyen díjak fizetendők azok használatáért.

A rendelet, amely a Casa Autonoma Monopolulilor vezérigazgatóság eladási osztályának 123543. számát viseli és 1930 november 7-én kelt, közli, hogy a minisztertanács 1478—930. számú határozatával megengedte a celuloidból készült rómi-kövek forgalomba hozatalát. A köveket „C. A. M.” (Casa Autonoma Monopolurilor) jelzéssel látták el és mindegyiken rajta van az illető garnitúra sorszáma. A kövek kizárólag a monopol kolozsvári lerakatóban kaphatók. Egy garnitúra ára

1000 lej és minden garnitúra után havi 400 lej használati díjat kell fizetni.

A klubok, kávéházak és éttermek tulajdonosai írásban kell kériék a szükséges rómi-készletek tartásának engedélyezését. Tíz garnitúra használatára az illetékes monopol kirendeltség főnöke, azonfelül a monopol vezérigazgatóság ad engedélyt. Ugyancsak a monopol kirendeltségek gondoskodnak a havi 400 lejes használati díjak beszedéséről is.

Igen érdekes, hogy a rendelet nem intézkedik aziránt, hogy magánosok vásárolhatnak-e rómi-garnitúrát, avagy magánhelyiségekben (otthon, családi körben) lehet-e a régi rómi-kövekkel játszani, avagy ott is csak monopol-kövekkel. Értesítésünk szerint az a monopol helyi vezetősége ez irányban kérdést intézett a monopol vezérigazgatóságához és most várják a választ. —

Ifj. Göre Gábor bíró úr levele az Durbints sógorhoz.

— Ez pedig egy Bukaresti eresztés. —

(Kelt levelöm Bukaresti, 1930 évi novemből hó 22.-ik napján.) Kedves Durbints (Duca) sógor! Kérvanom, hogy jöjlen levelöm friss lyó egészében tanáljon. Ő. m. a. f. Minekokáért azt látom, hogy hát az Vintilla kománk egyszeribe olyan nagyon ijedős természetű lett, hát együtttem ide, hogy hát egy kis bátorságra tögyön szört. Eddig még nem tanálkoztam ökgymével, de ha alkalmasint összetanálkozunk, hát mögmondom nekije, hogy igónis az a löghelyősebb cselőködöt, ha az Bratianu György pártiyáh szegődik, mert az apám is oda szegődött, ü pedig tudta, hogy hát mi az helyős. Melyhöz hasonló lyókat kívánva maradtam ismét az régi ifj. Göre Gábor bíró ur s. k. Utóirat: Itenék azt röbesgetik, hogy hát az Bratianu György. hívei rövidesen át-

veszik az gyeplőt's akkor mindjárt lösz munka a szögény népnek és nem fog tovább szenyvödni. Tisztelem az otthonlevő új liberálisokat és maradtam **Tisztelettel az fenti s. k.**

— **Költözik a tanítóképezde.** A nagykarolyi vármegyeháza épületébe elhelyezendő tanítóképezde megkezdte beköltöztetését. Az épületben 400 diák fog elhelyezést nyerni akikkel egyidejűleg 30 tanár érkezik Nagykarolyba. Az intézet igazgatója Pop Cornél, a zilahi volt tanítóképezdének igazgatója lesz

Értesítés!

A Fischer Antal

félselyem és divatruházban december 31.-ig az összes raktárban: ron lévő árak ::

minden elfogadható árban lesznek árusítva.

Egyes ruhákra finom Rádió mintázott velvet bársony (nem kord bársony) maradékok

még nem létezett olcsó árakon kaphatók.

Természetesen ezen feltűnő olcsó árak csak készpénzért értendők. P. Bratianu (Deák tér) 14. sz.

Télikabátok

Iskolai gyermek ruhák. Gumikabátok. Férfi divatöltönyök. Munkásruhák. Női, férfi szövetek. Szabó kellékek legújanyosabban

Bőrkabátok

Ifj. WEISZ IGNÁTZ

RUHAÁRU-HÁZBAN
beszereshetők. — „MERCUR” bevásárlási forrás! — P. Bratianu 24. (Cajzmadiaszin ép.)

